

„Možná ne,“ řekl Finrod. „Ale tak to cítíš nyní. A pomyslela jsi také na něj? Nebyl by krácel před tebou. Byl by zůstal po tvém boku a podpíral by tě. Musela bys snášet lítost v každou hodinu, když byste byli spolu, lítost, před níž není úniku. Nechtěl by tě tak zahanbit.“

Andreth *adaneth*, život a láska Eldar tkví mnohem více v paměti. A my, pokud vy ne, bychom si radši podrželi v paměti tu vzpomínku, která je krásná, i když neukončená, než tu, která pokračuje až k žalostnému konci. Nyní si tě bude navždy pamatovat ozářenou ranním sluncem, a také v ten poslední večer u jezera Aeluin, ve kterém pozoroval odraz tvé tváře a hvězdu, zapletenou ve tvých vlasech — navždy, dokud severní vítr nezhasí jeho plamen, a i potom, až bude sedět v Mandosově příbytku v Síních čekání až do skonání Ardy.“

„Ale na co mám vzpomínat já?“ vykřikla. „A kdy já přijdu do síní, které jsou pro mne určeny? Do temnoty, v níž bude dokonce i vzpomínka na jasný plamen uhašena? Dokonce i vzpomínka na ono odmítnutí. Aspoň že tak.“

Finrod vzdychl a povstal. „Eldar nemají slova, která by vyléčila takové myšlenky, *adaneth*,“ řekl. „Přála by sis snad, aby se elfové a lidé nebyli nikdy potkali? Cožpak světlo plamene, které by jinak nebyla nikdy viděla, nemá žádnou cenu, dokonce ani nyní? Což věříš ve vlastní ponížení? Odlož aspoň tuhle myšlenku, která pochází z Temnoty, a pak náš společný rozhovor nebude zcela zbytečný. Sbohem!“

Temnota zaplavila místnost. Stíkl její ruku ve světle ohně. „Kam odcházíš?“ zeptala se Andreth.

„Daleko na Sever,“ řekl, „vracím se k mečům, dobývání a obranným zdem, aby ještě chvíli mohly v Beleriandu téct čisté řeky, aby listí mohlo rašit a ptáci mohli stavět svá hnízda, dokud nepříjde Noc.“

„Bude tam on, skvělý a vysoký, s větrem ve vlasech? Řekni mu... Řekni mu, ať je na sebe opatrný. Ať zbytečně nevyhledává nebezpečí.“

„Řeknu mu to. Ale stejně dobře můžu říct tobě, abys neplakala. On je bojovník, Andreth, a má divokou povahu. Při každém úderu, který zasadí, myslí na Nepřítele, který ti kdysi dávno způsobil tuto bolest.“

Ale ty nejsi zrozena pro Ardu. Ať už jdeš kamkoliv, snad tam najdeš světlo. Pak nás tam očekávej, mého bratra — a mne.“

jak ke konci vyprávění vysvitne, Andreth se v mládí zamilovala do Aegnora, Finrodova bratra. A přestože věděla, že on její lásku opětuje (nebo by alespoň mohl, kdyby se mu zachtělo), nedával to najevo a opustil ji; a ona byla přesvědčena, že proto, že nebyla pro elfa dost dobrá. Finrod o celé situaci věděl, ač to ona netušila. Rozuměl jí proto a nepohoršil se nad hořkostí, s kterou mluvila o elfech a dokonce i o Valar. Nakonec se mu podařilo přesvědčit ji, že nebyla odvržena z elfí namyšlenosti nebo povýšenosti, ale že byl Aegnorův odchod motivován moudrostí a Aegnor sám za to zaplatil velkou bolestí. I on se stal tragickou obětí.

Aegnor zahynul ve zhoubné Bitvě náhlého plamene krátce po tomto rozhovoru⁸ v době, kdy Melkor prolomil obležení Angbandu a rozpad elfích království v Beleriandu započal. Finrod se ukryl ve veliké jižní pevnosti Nargothrundu a zanedlouho poté obětoval svůj život, aby zachránil život Berena Jednorukého. (Je pravděpodobné, ač to není nikde zaznamenáno, že i sama Andreth zahynula v onen čas, protože všechna severní království, kde žil Finrod a jeho bratři a lid Bëorův, byla zničena a dobytá Melkorem. Ale tehdy už musela být velice stará.)⁹

Tak byl Finrod zabit dříve, než byla uzavřena obě smíšená manželství elfů a lidí, ač bez jeho přispění by k manželství Berena a Lúthien nikdy nedošlo. Manželství Berena skutečně naplnilo jeho předpověď, že takové manželství může vzniknout „jedině pro nějaký vysoký cíl předurčený osudem, a ta nejméně krutá věc, co by se mohla přihodit, by byla, že by ho smrt brzy ukončila“.

DODATEK 1

Předpokládalo se, že *fëar* pochází přímo od Erua, který je posílá do Eä, kdežto Eä byla stvořena prostřednictvím Valar.

Podle *Ainulindalë* bylo pět etap stvoření: a) stvoření Ainur; b) Eru promlouvá s Ainur o Stvoření; c) Velká Hudba, kterou lze považovat za generální zkoušku a která zůstala ve stavu myšlenek a představ; d) Vidění dané Eruem, které naznačilo možnosti, ale nebylo ukončeno; e) realizace, která stále ještě probíhá.

Eldar se domnívali, že Eru je svobodný v kterékoli z těchto etap. V Hudbě se tato svoboda projevila, když uvedl dvě nová témata poté, co zazněly Melkorovy nesouzvuky. Představovala příchod elfů a lidí, kteří se neobjevovali v původním záměru.¹⁰ Stejně tak může i v páté etapě přímo uvést věci, které nebyly v Hudbě a Valar se na nich nepodíleli. Přesto všeobecně platí, že to byli oni, kdo tvořili Eä.

Eruovy dodatky nebudou cizorodé, budou přizpůsobeny přirozenosti a charakteru Eä a těch, kteří v ní přebývají. Mohou zhodnotit minulost a naplnit účel a význam, kterého nedosáhla, ale budou ji obsahovat a nezničí ji.